

на гр. София, дето сградитъ сж сравнително по-голѣми и често се срѣщатъ събрани по нѣколко домакинства въ една и сѫща сграда. На сѫщите причини се дѣлжи и обстоятелството, дето въ Софийския окрѣгъ на 1000 жители се падатъ сравнително малко сгради, а на 1 сграда по-вече жители. Най-много сгради на 1000 жители, и обратно: най-малко жители на 1 сграда, се падатъ въ окрѣгъ Тѣрново. Това показва, че току-що поменатия окрѣгъ е най-добре обзведенъ съ сгради. На всѣка една сграда въ тоя окрѣгъ се падатъ по 27 жители. Следъ него дохожда окрѣгъ Русе, сетне идатъ Плѣвенъ, Видинъ и пр. Най-малко сгради има въ окрѣгъ Мъстанили, дето на една сграда се падатъ 4·3 жители, а на 100 домакинства — 116·9 сгради. Изобщо взето, относителните числа, вписани въ таблица № 10, въ общи черти, потвърждаватъ констатираното по-горе положение, а именно, че населението на Северна и Югозападна България е по-добре обзведено съ сгради, отколкото това на Южна България. Най-зле въ това отношение сж поставени новитѣ земи и окрѣгъ Бургазъ.

До сѫщия резултатъ се дохожда като се разгледа гжстотата на сградитъ по околии. Съ най-голѣма гжстота се отличава околия Видинъ, дето на всѣки кв. километръ се падатъ по 33·9 сгради, на 100 домакинства — по 178·8 сгради, на 1000 жители — 340·9 сгради, а на всѣка сграда по 2·9 жители. Следъ Видинъ идатъ околитѣ Габрово, Тѣрново, Г.-Орѣховица, Разградъ, Севлиево, Дрѣново и прочее. Най-малка е гжстотата въ околия Василико, дето на кв. километръ има построени 3·4 сгради, значи точно 10 пѫти по-малко, отколкото е въ околия Видинъ. Следъ околия Василико идатъ околитѣ М.-Тѣрново, Дъвлѣнъ, Орта-къй, Петричъ, Св. Врачъ и пр. Между поменатите две граници: 33·9 и 3·4 сгради на кв. километръ се намиратъ всичките околии на Царството, освенъ Видинъ и Василико. Ако останатите околии се разпредѣлятъ въ групи така, щото въ първата група да влѣзатъ само онни околии, които иматъ на кв. километръ до 10 сгради, въ втората — отъ 10 до 15, сетне отъ 15 до 20, 20 до 25 и надъ 25, ще се получи следниятъ резултатъ: въ първата група, сиреч най-слабо обзведени съ сгради, ще влѣзатъ 18 околии, а именно: Василико, Малко-Тѣрново, Дъвлѣнъ, Орта-къй, Петричъ, Св. Врачъ, Горна-Джумая, Кара-бунаръ, Неврокопъ, Пещера, Котель, Бургазъ (с.), Елхово, Самоковъ, Разлогъ, К.-Кавакъ, Д.-дере и Анхиоло; въ втората група, или, тѣй да се каже, слабо обзведени, влизатъ следните 20 околии: Карнобатъ, Берковица, Айтосъ, Свиленградъ, Пашмакли, Харманли, Егри-дере, Панагюрище, Варна (с.), Ямбъль, Елена, Тетевенъ, Чирпанъ, Орѣхово, Бѣлоградчикъ, Пловдивъ (селска), Преславъ, Мъстанили, Пирдопъ и Дупница; въ третата група влизатъ 26 околии срѣдно обзведени, а именно: Османъ-Пазарь, Вратца, Н.-Загора, Кърджали, Фердинандъ, Орхание, Ихтиманъ,

Русе (с.), Хасково, Карлово, Брѣзникъ, Кюстендиль, Никополъ, Казанлѣкъ, Царибродъ (Годечъ), Сливенъ, Провадия, Н.-Пазарь, Стара Загора, Свищовъ, Бѣла, Кула, Плѣвенъ, Новоселци, Станимака и Пазарджикъ; въ четвъртата група дохождатъ 14 околии добре обзведени, а именно: Бѣла-Слатина, София (с.), Ломъ, Трѣнъ, Борисовградъ, Троянъ, Попово, Кеманларъ, Ески-Джумая, Ловечъ, Луковитъ, Радомиръ, Балбунаръ и Шуменъ, и най-сетне въ петата група, която може да се каже е много-добре обзведена, влизатъ следните 7 околии: Дрѣново, Севлиево, Разградъ, Горна-Орѣховица, Тѣрново, Габрово и Видинъ.

По-нагледно гжстотата на сградитъ въ отдѣлните околии се вижда отъ картограмата, помѣстена на стр. 406.

Потрѣбно е при това да се отбележи, че при направеното по-горе подреждане на околии по-групи, сградитъ на шестътъ самостоятелни градски околии, ще рече сградитъ на градовете: София, Пловдивъ, Варна, Русе, Бургазъ и Хасково, не сж взети предъ видъ при опредѣляне гжстотата на едноименниятѣ селски околии.

Едно по-внимателно вглеждане въ току-що поменатата картограма ясно показва, че околии отъ новитѣ земи, особено тия отъ окрѣгъ Петричъ, както и околии отъ окрѣгъ Бургазъ, се отличаватъ съ малка гжстота на сградитъ; на второ място дохождатъ околии отъ, които се простиратъ по южните склонове на Балкана и непосрѣдствено покрай Дунава, съ изключение на околията Ломъ и Видинъ. Съ най-голѣма гжстота се отличаватъ околии, разположени по северните гористи склонове на Стара-планина, въ Дели-орманъ и Югозападна България.

Ако се сравни гжстотата на сградитъ по окрѣзи, констатирана при пребояването въ края на 1910 г., съ съответната такава, дадена отъ пребояването извѣршено на 31. XII. 1926 г., ще се забележи единъ значителенъ паралелизъмъ. Окрѣзите, които преди войнитѣ сж се отличавали съ голѣма гжстота на сградитѣ, сж запазили това си качество и следъ войнитѣ и обратно. Това се вижда доста ясно отъ относителните числа, вписани въ таблица 11.

Малкото размѣстване въ порядъка на окрѣзите презъ 1926 г. въ сравнение съ съответния такъвъ, установенъ възъ основа данните отъ пребояването на 1910 г., се дѣлжи главно на териториалните промѣни и измѣнение състава на отдѣлните окрѣзи между поменатите две дати.

По отношение гжстотата на сградитъ въ околии, сѫщо така се забелязва значителенъ паралелизъмъ. Така, напр., почти всички околии, които въ края на 1926 г. сж се отличавали съ най-голѣма гжстота, а именно: имали сж отъ 25 до 34 сгради на кв. километръ, презъ 1910 г. тоже сж имали най-голѣми гжстоти, отъ 20 до 27 сгради на кв. километръ, и обратно, околии съ малка гжстота презъ 1910 г. сж запазили тая си характерна осо-